

Bijlage 14: Pestprotocol

Ons doel is:

Het realiseren van een goed pedagogisch schoolklimaat, een veilig klimaat, waarin leerlingen, ouders en leerkrachten zich betrokken voelen.

Onze visie:

Het pedagogisch klimaat op onze school is gebaseerd op twee uitgangspunten:

- vanuit het openbaar onderwijs: “niet apart, maar samen”
- vanuit onze montessorivisie:
  - “vrijheid in gebondenheid” - opvoeden tot zelfstandig en verantwoordelijk functioneren in de maatschappij, vooreerst in de klas en in de school.
  - “LEER MIJ HET ZELF TE DOEN”

Wij willen een school zijn waarin alle kinderen in een veilige omgeving tot leren komen en hun capaciteiten ten volle tot hun recht kunnen komen.

Pesten voorkomen

Door de voorbereide omgeving voorkomen wij zoveel mogelijk ongewenst gedrag. De samenstelling van de klassen, met heterogene groepen is een pedagogische keuze die het samenleven, samenwerken en helpen van elkaar versterkt. Onderdeel van de voorbereide omgeving zijn ook de schoolregels (bijlage 1) en de klassenregels (bijlage 3).

Verder hanteren wij in onze school de volgende werkwijze:

- In de groep wordt de eerste weken nadrukkelijk gewerkt aan een positief groepsklimaat.
- Leerkrachten geven wellevendheidslessen en Goed Gedaan lessen.
- Leerkrachten observeren het gedrag gedurende de dag en zijn in staat in een vroeg stadium in te grijpen.
- Leerkrachten stimuleren gewenst gedrag door effectief te communiceren en hanteren de afspraken over belonen/straffen
- Leerkrachten ondersteunen kinderen bij het (zelf) oplossen van conflicten. We hanteren de tips die door de gedragswerkgroep zijn opgesteld voor het oplossen van ruzies.
- Leerkrachten houden toezicht tijdens de kleine pauze en bij het uitgaan van de school. Zij zien erop toe dat kinderen tijdens hun spel de gedragsregels en afspraken naleven.
- Elk jaar vullen de leerkrachten “Zien” in; een sociaal- emotioneel leerlingvolgsysteem. Leerkrachten volgen de handelingssuggesties op.
- Bij de oudergesprekken is omgang met andere kinderen gespreksonderwerp.

Wat is plagen en wat is pesten?

Binnen de school doen zich veel situaties voor, waarin kinderen zich kwetsbaar opstellen binnen de groep, of bijvoorbeeld bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot negatieve gevoelens als ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties kunnen leiden tot plagerijen en pestgedrag. Dergelijk gedrag wordt niet geaccepteerd op onze school.

Plagen:

- Is onschuldig, gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.

- Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.
- Speelt zich af tussen 'gelijken'.
- Is meestal te verdragen of zelfs leuk, maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie geplaagd wordt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

Pesten:

- Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust kwetsen/kleineren.
- Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig.
- Ongelijke strijd: de onmachtgevoelens van het slachtoffer staan tegenover het machtsgevoel van de pester.
- De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd doelwit.
- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals het doelwit.
- Het doelwit zit vaak in een neerwaartse spiraal, waardoor pester zich op hem / haar richt.

Te onderscheiden rollen

Aangezien pesten vaak een groepsproces betreft, is de aanpak van pesten niet alleen gericht op een individuele pester of doelwit. Om het groepsproces pesten te begrijpen is het nodig inzicht te krijgen in de verschillende rollen. Er wordt doorgaans een indeling gemaakt in:

- Pester(s): iemand die een ander systematisch kwetst, vervelend behandelt en treitert.
- Meeloper(s): iemand die zich zonder daadwerkelijke overtuiging inlaat met zekere handelingen, groeperingen of ideologieën en die meestal een passieve rol daarin speelt.
- Doelwit: iemand die gepest wordt.
- Verdediger(s): iemand die het opneemt voor iemand die gepest wordt.
- Zwijgende middengroep: mensen die het pestgedrag mogelijk wel zien, maar zich niet met het pestproces bemoeien.

Melden van pesten

De signalen van een pestsituatie kunnen worden opgevangen door leerkrachten, medeleerlingen of ouders.

Een gesprek met de groepsleerkracht is altijd de eerste stap.

Een volgende mogelijkheid is contact op te nemen met de contactpersoon of de pestcoördinator van school, waarmee kinderen, ouders of leerkrachten hun zorg kunnen bespreken. Deze kan bijstaan, adviseren en eventueel doorverwijzen.

Op de onze school zijn de contactpersonen Luna Guadron van Rooijen, Esther Zwietink, Diana Comello en Eva Magrijn. De pestcoördinator is Marleen Keijlard.

Aanpak pesten

Als school begeleiden wij als volgt:

De gepeste leerling:

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kant van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/ beter opstelt.

- We praten zo nodig met de ouders van het kind (en de ouders van de pester).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- We schakelen, indien nodig, in overleg met de ouders hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, ouder kind team (OKT), huisarts en/ of GGD.

De pester:

- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect is van zijn/ haar gedrag voor de gepeste.
- We schakelen, indien nodig, in overleg met de ouders hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts en/ of GGD.
- We laten excuses aanbieden.
- We spreken bij herhaling de pester weer aan op zijn gedrag.

De grote groep:

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- ouder kind teamWe kunnen een specifieke groepsles uit Goed gedaan inzetten die op dat moment relevant is
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect is van het pesten voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen, indien nodig, in overleg met de ouders hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts en/ of GGD.

Adviezen aan:

De ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

Ouders van de pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

We gaan geen groeps gesprek aan met meerdere ouders van verschillende kinderen. Wel met betrokken ouders individueel. U kunt erop vertrouwen dat het probleem wordt aangepakt omdat het een belangrijke peiler in de school is.

We doen geen uitspraken aan betrokkenen (derden) over eventuele stappen richting hulpverlening.

Bij aanhoudend pestgedrag (de algemene schoolregels en bovenstaande stappen werken niet) kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of ouder kind team (OKT)